

Srbija je prošle godine kroz ekološke takse naplatila 10 milijardi dinara od preduzeća "zagađivača", čija proizvodnja stvara otpad koji zahteva poseban tretman, kako ne bi ugrozio životnu sredinu i zdravlje ljudi.

To je za Tanjug izjavio direktor Agencije za zaštitu životne sredine Filip Radović, koji je, takođe, ukazao da je država za 2017. napisala 1.981 prekršajnu prijavu preduzećima za neplaćanje ekološke takse.

"Većina kompanija kada dobije prekršajnu prijavu reaguje tako što ispuni svoju zakonsku obavezu. Kompanije koje to ne učine, budu gonjene na sudu, kako bi se okončao postupak, odnosno, naplatila ekološka taksa, zaštitila životna sredina, kao i zdravlje i bezbednost ljudi", rekao je Radović.

Ekološke takse se, dodaje on, obračunavaju i naplaćuju prema evropskim direktivama, koje je Srbija usvojila i harmonizovala u svoj pravni okvir.

Novac od eko taksi, osim za ulaganje u nove ekološke projekte, koristi se i za odlaganje otpada, a u Srbiji se, kaže Radović, godišnje generiše oko 10 miliona tona otpada, od čega osam miliona tona odlazi na pepeo koji proizvode elektrane.

"Od ostalih dva miliona tona, nekih 200.000 tona je opasan otpad, opasan za zdravlje naše populacije, za životinje i prirodu, i on se mora zbrinuti na odgovarajući način, kako ne bi došao u kontakt sa živim bićima", objasnio je Radović.

Međutim, ističe on, u Srbiji ne postoje postrojenja za odlaganje opasnog otpada, te naša država većinu tog otpada izvozi u zemlje Evropske unije - deo medicinskog otpada izvozi u Austriju, otpad koji dolazi iz električnih transformatora izvozi u Rumuniju, Nemačku...

"Otpad se izvozi zbog nedostatka investicija, ne samo zbog toga što investitori nisu zainteresovani, već i zbog nerazumevanja lokalnog stanovništva. U više lokalnih samouprava bilo je inicijativa za izgradnju postrojenja, došlo je čak i do realizacije projekata, ali brojni projekti su suspendovani, jer se lokalna zajednica usprotivila", kaže Radović.

Ističe da bi svaka izgradnja postrojenja bila u skladu sa evropskim zakonima, kojima se i Srbija uskladila, te objasnio da se pre izgradnje postrojenja radi procena uticaja na životnu sredinu, a rezultati procene se oglašavaju u javnosti i, podvlači Radović, nemoguće je napraviti postrojenje koje bi na bilo koji način ugrozilo zdravlje ljudi.

Da nije tako, dodaje Radović, u Zapadnoj Evropi ne bi postojalo nijedno postrojenje za preradu otpada, a samo u Nemačkoj ih, ističe, ima oko 2.000.

"To su cifre u Zapadnoj Evropi koja je daleko razvijenija, ali to je svakako nešto čemu i mi težimo. S druge strane, takva postrojenja bi otklonila mogućnost da postoji nešto što zagađuje životnu sredinu, ali bi otvorila i nova radna mesta", navodi Radović.

Međutim, nakon 2020. godine, prema međunarodnim konvencijama, preporučuje se da se

minimizira protok opasnog otpada preko granice, a to znači da će države morati svoj otpad da tretiraju na sopstvenoj teritoriji.

“Izgradnja postrojenja za preradu opasnog otpada je ono što Srbija mora da uradi”, naglašava Radović.

U našoj zemlji danas ima oko 220 kompanija koje su registrovane za preradu otpada, i uprkos tome što postrojenja nedostaju, u poslednjih pet godina, ocenjuje Radović, napravili smo velike korake u reciklažnoj industriji.

“Na primer, ambalažni otpad je 2012. i 2013. godine bio recikliran tek negde više od 24 odsto, a danas je taj broj veći od 45 odsto i sa daljom tendencijom rasta”, naveo je Radović. Na putu ka Evropskoj uniji, jedno od poglavlja koje će Srbija morati da otvori je Poglavlje 27, koje se tiče zaštite životne sredine, a prema oceni stručnjaka, to je poglavlje koje je najobimnije, najzahtevnije i najskuplje.

Radović kaže da je Evropska komisija primetila napredak Srbije u zaštiti životne sredine, kao što su formiranje Ministarstva za zaštitu životne sredine, ubrzan rad administracije, a na pragu je da dobijemo i Fond za zaštitu životne sredine.

Međutim, EK je zaključila i da su Srbiji neophodna veća finansijska ulaganja za zaštitu okoline.

“I da ne postoji EU, mi bismo pitanjem životne sredine trebali da se bavimo pre svega zbog civilizacijskih tekovina i našeg zdravlja. Životna sredina jeste najbitnija za zdravlje ljudi, a to potvrđuje i činjenica da godišnje izdvajamo više od milijardu evra za lečenje ljudi od bolesti koje mogu biti kosekvenca zagađenosti životne sredine”, zaključio je Radović.

Izvor: novosti.rs